

Anca-Diana POPESCU

**CONTEXTELE, CRONOLOGIA ȘI ANALOGIILE
UNOR PIESE DE OS DECORATE DIN MOLDOVA**

THE CONTEXTS, CHRONOLOGY AND ANALOGIES
OF SOME DECORATED BONE ARTEFACTS FROM MOLDAVIA

-Rezumat-

Un cilindru din os, în stare fragmentară, decorat cu cercuri incizate, a fost descoperit cu mulți ani în urmă la Mândrișca (astăzi Valea Seacă), jud. Bacău, în cursul săpăturilor sistematice efectuate în acest sit. Contextul său nu este însă unul bun, cilindrul fiind găsit în stratul vegetal, în punctul "Titelca Morăriei". Săpăturile arheologice au avut ca rezultat identificarea în acest punct, sub solul vegetal, a unei depuneri din epoca bronzului cu materiale Monteoru Ic3 și este foarte probabil ca cilindrul să aparțină acestei depuneri. Un argument în favoarea prezentei ipoteze îl oferă situl de la Costișa, jud. Neamț, unde un cilindru bogat decorat a fost găsit în depunerea cu ceramică de tip Costișa, într-un context clar. Cilindrul era înconjurat de bucăți de chirpic, fragmente de vatră și ceramică. Nivelul Costișa era acoperit de un strat de pietre și de ceramică Monteoru Ic2-Ic1. Nivelul din epoca bronzului de la Mândrișca este parțial contemporan cu cel de la Costișa. Calibrate, probele adunate din depozitul de la Costișa sugerează intervalul 2000-1600 î.e.n. pentru locuirea din epoca bronzului din acest sit.

Piese asemănătoare au mai fost descoperite pe teritoriul României în contexte arheologice legate de culturile Pecica, Derșida și Otomani. Un număr semnificativ de cilindri de os decorați provin din zona Dunării Mijlocii, din Ungaria, Slovacia, Cehia, Serbia. Toate piesele au fost descoperite în așezări din epoca bronzului, datate în jurul primei jumătăți a mileniului II î.e.n. Obiecte similare au mai fost descoperite în zona Anatoliei, la Beycesultan și Boğazköy, și la Tell Atchana (anticul Alalakh) în câmpia Amuq. Nivelurile culturale în care au fost descoperiți cilindrii de os decorați în regiunea Anatoliei sunt mai târzii decât nivelul de la Costișa, datând în principal din a doua jumătate a mileniului II î.e.n.

Cuvinte cheie: cilindri din os, meandre, datări ¹⁴C, epoca mijlocie a bronzului, Moldova, România.